

Första roten, tomt 48

Utanför kvartersindelningen

Tomter utstakade 1681, utlagda till gata efter branden 1.11.1804.

Det förefaller som om såväl nummer 1.48 som 1.49 ursprungligen den 16.4.1683 tilldelades en änka från Nordstaden:

Gavs grundbrev till *Anders Christopherssons änka Anna Andersdotter* ”till twenne platser under Ekeskogen på Nygatan belägne mellan smeden Bengt Gunnarsson å norre sidan och ödeplatsen å södre sidan, hållandes hwartdera i bredden fram till gatan tiugofyra fötter och i längden väster åth Ekeskogsplatsen Trettio och åtta fötter med klausul att hon densamma strax inhägnar och bebygger, eftersom henne (är berövad) utan någon betalning en dess laga köpte hus och gård på Kronhusgatan belägen eftersom densamma till Kungl. Maj:ts och Cronones behov är lagd under artillerigården der bredewid situerad. Hon är fattig änka sittande näringslös med många barn.”

Jämför 1.52, som en Anders Christophersson tilldelades 1681.

Repslagaren Lars Andersson

På Kungl. Maj:ts vägnar lät herr *inspektor Olof Elgfoot* den 20.1.1708 uppbjuda repslagaren Lars Anderssons hus och gård belägen tvärt över från hästekvarnen emellan Hans Jürgen Vävares gård å norra och Johan Loos skomakare å södra sidan för 20 d smt ådömda sakören. 1710 bor Lars repslagare i gården tillsammans med *enrollerade styrmannen Petter*.

Den 22.6.1709 klagade Lars Andersson repslagare över att *överskulden Anders Andersson* vid besök hos honom förbjudit honom att som hittills slå några små betslar, rep och annat smått av gammalt tågvirke och drev, som han kunde sälja till bönderna till grimmeskaft. Överskulden hade också tagit ned de pålar och nickar, som han brukat spinna på.

Enligt magistratsprotokollet 1713 (s. 22) hade Lars Andersson repslagares hus sålts av kreditörerna till *kaptan Per Olofssons änka* men Lars Anderssons måg *repslagaregesällen Gunne Olofsson* (gift *Anna Larsdotter*) kvarbodde ännu 1715 i gården men ägare var *borgaren och proviantdrängen Sven Bolin* (skattade för tomt 70 och hus 40 d smt). När *Anders Jönsson* slutade på grund av ålderdomssvaghet (EIIa:27, 5.9.1715) erhöll Bolin 1715 tjänst som domkyrkans ringkarl men han var död redan 1717. Gunne Olofsson tycks med sin hustru 1717 ha flyttat till hästekvarnstromten medan *Sven Bolins änka Kerstin eller Stina Eriksdotter* kvarbodde på tomten 1.48 (se 2.29). Stina Bolin hade 28.8.1721 till *löjtnant Jacob Alleby* pantsatt sin fasta egendom på Ekelundsgatan för lån av 100 d smt. Denne erhöll tillstånd att i gengäld bebo gården mot en årshyra av 20 d smt. På Stina Bolins plats i tomtöreslängden står 1723 *avsk föraren Isac Eenman*. Isac Eenman har antingen köpt gården eller gift sig med Bolins änka, ty 13.4.1724 inprotokollades, att han pantsatte sitt ägda hus och gård söder emot vallen till *kommendören Johan Wolmar Stålhandske* för lån av 100 d smt. 23.10.1727 lät kommendören Johan Wolmar Stålhandske och löjtnant Jacob Ahleby uppbjuda f.d. underofficeren Isac Eenmans på Ekelundsgatan belägna hus och gård för skuld (100 plus 50 d smt plus intresse, obligation 24.10.1722)

Lars Andersson repslagares gård måste motsvara den norra delen av timmermannen Nils Larsson Lundbergs $\frac{2}{3}$ -tomt, som enligt historiken för föregående tomt 1.47 beboddes av Lundbergs måg

stadsbetjanten och brandvaktssergeanten Anders Edgren. Nils Larsson står skriven för tomten 1730 och 1737. Den angavs bestå av en stuga och en liten källare under till gatan, ett litet brygg-hus, ett litet kök med avskifte uti, 4 st nattstugor och vind över hela huset. Husen var efter svärfadern Nils Larssons död ombyggda och i bättre stånd än svågerns *snickaren Johan Kleens*.

Av Berg (II:3–4, 178) får man följande upplysningar om Anders Edgren. Död 15.6.1787, bou 17.8.1787. Tullbesökare i 7 år, därefter i tjänst hos *handl Gustaf Cahman*, blev 2.5.1743 stadsbetjänt, sedermera underskult. 21.4.1749 sergeant vid brandvaktsskåren efter *avlidne Alex. Gillberg* (begr. 23.4.1749) och 26.10.1765 brandvaktmästare efter *Christian Jacobsson Stahre* (tilläggs kan, att han före anställningen hos Cahman tjänade ”herrar trafikerande uti staden hos herr Johan Fredrik Bruswitz” i två år enligt EIIb:51, 19.2.1748). Ägde 8.3.1763 vid bou efter första hustrun *Brita Lundberg*, död 30.11.1761, dotter till *timmermannen Nils Larsson Lundberg och Catharina Samueldotter Hell*, död maj 1747, ett litet hus med en tredjedels tomt vid Ekelundsgatan samt en särskild tillökning av ved- och chaisebod, stall och några andra små tillhörigheter, inplankade vid vallen åt Hästetorget, värt 1 630 d smt.

1787 säges Edgren efterlämna: hus och gård vid Ekelundsgatan mellan handelsbokhållare Thornton i söder och saltmätare Jonas Bengtsson i norr. Gården utauktionerades 31.5.1790 på begäran av hans änka *Anna Dorothea, född Becker*, samt brodersöner *dannemännen Jöns Larsson och Per Nilsson* från Flundre härad och Fuxerna socken. Utbudssumman var 2 700 d smt. Gården inropades av *ringkarlen Nils Mjöberg* (Miöberg, Möberg) (se 4.62) för 2 690 d smt (= 448:16 rdr), I köpet ingick icke en träbyggnad vid vallen intill det s.k. Kurhuset, innehållande stall. två bodar och ett avträdeshus, som såldes på auktion 20.8. 1790.

Ringkarlen Nils Mjöberg efterlämnade hus och gård på Ekelundsgatan 1.48 samt en bod på stadens grund och en liten hage. Allt såldes på auktion den 2.10. 1801 för 681 rdr på begäran av arvingarna efter avlidna ringkarlsänkan *Annika Jansdotter Mjöberg*, död barnlös 17.6.1801. Arvingarna företrädde av *förre borgaren (korkskäraren) Matthias Mjöberg*. Huset var beläget mellan fröken Hjelmberg och segelduksarbetaren Lundahls gemensamt ägda hus i söder och järnbäraren Olof Arfwidssons hus på norra sidan, vartill ingången var från Kaserngatan. Boden låg emellan kurhuset å norra och målaren Sandels bod å södra sidan. Borgaren Matthias Mjöberg inropade fastigheten för 861 rdr (se också 4.59).

Men redan 1802 talar tomtöreslängden om *källardrängen* Fr. Söderbergs hus. Han bör vara identisk med den *Olof Fredrik Söderberg*, varom Berg (II:9–10, 490) säger, att han 1803 var snusmalare och samma år ägde hus och tomt på Ekelundsgatan 1.48 inköpt för 750 rdr rgs. Gift 4.5.1803 med *Greta Slättberg*, död sin syster ogifta *Eva Slättberg*, död 12.1.1815.

I likhet med alla andra tomter 45–56 i första roten inköptes gården före 1807 av staden och utlades till friplats.